

CLASS : 12th (Sr. Secondary)

Code No. 4932

Series : SS-M/2020

ਰੋਲ ਨੰ.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

SET : D

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

ACADEMIC/OPEN

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ]

[ਕੁਲ ਅੰਕ : 80

- ਕ੍ਰਿਪਆ ਜਾਂਚ ਕਰ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਛੱਪੇ ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 8 ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਹਨ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਕੋਡ ਨੰ. ਅਤੇ ਸੇਟ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ ਤੇ ਲਿਖਨ।
- ਕ੍ਰਿਪਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕ੍ਰਮਾਂਕ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੋ।
- ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਨਾ ਛੱਡੋ।
- ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ੀਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹੀ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਲਿਖਿਆ ਉੱਤਰ ਨਾ ਕੱਟੋ।
- ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨੰ. ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਣ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਰੋਲ ਨੰ. ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਲਿਖੋ।
- ਕ੍ਰਿਪਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੇਖ ਲੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਠੀਕ ਹੈ। ਪਰੀਖਿਆ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਏਗਾ।

4932/(Set : D)

P. T. O.

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ - (ੳ)

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ ਟੋਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ : 7

(ੳ) ਸੀਨੇ ਖਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਧੀ

ਓ ਕਰ ਅਰਾਮ ਨਹੀਂ ਬਹਿੰਦੇ

ਨਿਹੰ ਵਾਲੇ ਨੈਣਾਂ ਕੀ ਨੀਂਦਰ

ਓ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਪਏ ਵਹਿੰਦੇ।

ਇਕੋ ਲਗਨ ਲਗੀ ਲਈ ਜਾਂਦੀ

ਹੈ ਟੋਰ ਅਨੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਵਸਲੋ ਉਰੇ ਮੁਕਾਮ ਨ ਕੋਈ

ਸੋ ਚਾਲ ਪਏ ਨਿਤ ਰਹਿੰਦੇ।

(ਅ) ਅੰਨ ਦਾਤਾ

ਕਾਮੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦਿੱਤੇ ਕਾਮੇ ਨੇ ਜੰਮ,

ਕਾਮੇ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਸਿਰਫ ਕੰਮ।

ਬਾਕੀ ਵੀ ਤਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੈ ਇਹੋ ਹੀ ਚੰਮ

ਉਹ ਵੀ ਇਕ ਕੰਮ ਇਹ ਵੀ ਇਕ ਕੰਮ।

4932/(Set : D)

(3)

4932/(Set : D)

2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ : 7
- (ੳ) ਜਾਇਦਾਦ
(ਅ) ਬਿਰਹੋਂ ਦੀ ਰੜਕ
(ੲ) ਖਤਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ
3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :
- (ੳ) ਰਾਧਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਹੈ।
ਇਸ ਕਧਨ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਕਰੋ? 2
- (ਅ) ਊਸ਼ਾ ਦੇ ਅਉਣ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋਇਆ ਹੈ? 2
- (ੲ) ਚਿੜੀਆਂ ਦਾ ਚੰਬਾ ਕਵਿਤਾ ਕਿਸ ਕਵੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ? 1
- (i) ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ
(ii) ਪਾਸ਼
(iii) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ
(iv) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ
- (ਸ) ਜਲ-ਕਣ ਕਿਸ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ? 1
- (i) ਵਰਤਮਾਨ ਮਨੁੱਖ ਦਾ
(ii) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ
(iii) ਤੇਲ ਦਾ
(iv) ਬੇ-ਵਿਸਵਾਸੀ ਦਾ

4932/(Set : D)

P. T. O.

(4)   **4932/(Set : D)**

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਰਤਕ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ :   7

(ੳ) ਕੌਮ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀ

(ਅ) ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਗੀਤ

(ੲ) ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਸਾਹਮਣੇ

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

(ੳ) ਵੈਦਰ ਕਰਾਫਟ ਕੌਣ ਸੀ? ਉਸ ਦੇ ਫਾਂਸੀ ਬਾਰੇ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਸਨ? 3

(ਅ) ਐਮਨਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ? 2

(ੲ) ਇਕ ਖੇਤੇ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਬਾਬੇ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ? 2

(ਸ) ਇਕ ਖੇਤੇ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਬਾਬੇ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ? 1

(i) ਜੈਲਦਾਰ

(ii) ਹੋਲਦਾਰ

(iii) ਠਾਣੇਦਾਰ

(iv) ਪ੍ਰੋਹਿਤ

6. 'ਸ਼ੋਭਾ ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ (ਮੰਤਵ) ਕੀ ਹੈ? ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ !   7

ਜਾਂ

ਸਤੀਸ਼ ਕਪੂਰ ਜਾ ਰਮੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਕੀ ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ ਕਰੋ?

4932/(Set : D)

(5)

4932/(Set : D)

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

- (ੳ) ਸ਼ੋਭਾ ਤੇ ਰਮੇਸ਼ ਦਾ ਤਲਾਕ ਕਿਉਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? 3
- (ਅ) 'ਸ਼ੋਭਾ ਸਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਨਾਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ? 2
- (ੲ) ਤੀਜੇ ਨਾਟ ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿੱਚ ਭੂਚਾਲ ਦੇ ਝਟਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ੋਭਾ ਨੂੰ ਕੀ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ? 2
- (ਸ) ਸ਼ੋਭਾ ਸਕਤੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਨਾਟ ਕਿਸ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ? 1
- (i) ਬਹਾਰ ਰੁੱਤ
- (ii) ਪੱਤਝੜ ਵਿੱਚ
- (iii) ਬਸੰਤ ਰੁੱਤ
- (iv) ਵਰਖਾ ਰੁੱਤ

ਭਾਗ - (ਅ)

8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ : 7

- (ੳ) ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ
- (ਅ) ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ

4932/(Set : D)

P. T. O.

(6) **4932/(Set : D)**

9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਠੀਕ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ :

- (i) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ? 1
- (ੳ) 5 ਦਸੰਬਰ 1872
- (ਅ) 5 ਨਵੰਬਰ 1873
- (ੲ) 10 ਸਿਤੰਬਰ 1884
- (ਸ) 8 ਅਗਸਤ 1877
- (ii) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਸ ਛੰਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਹੈ? 1
- (ੳ) ਦੋਹਰਾ
- (ਅ) ਸੈਲਾਨੀ ਛੰਦ
- (ੲ) ਸੋਰਠਾ
- (ਸ) ਕਬਿੱਤ
- (iii) ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਿਹ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ। 1
- (ੳ) ਇੱਕ ਛਿੱਟ ਚਾਨਣ ਦੀ
- (ਅ) ਨਿੱਕੀ-ਨਿੱਕੀ ਵਾਸ਼ਨਾ
- (ੲ) ਸਵਾਲ-ਜਵਾਲ
- (ਸ) ਫਾਲਤੂ ਔਰਤ

4932/(Set : D)

(7)

4932/(Set : D)

10. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ **ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ** ਜਾਂ **ਇਕ ਵਾਕ** ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :

1 × 10 = 10

- (ੳ) ਸਿਵ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਤੇ ਕਿੱਥੇ ਹੋਇਆ?
- (ਅ) 'ਮੈਂ ਤਵਾਰੀਖ ਹਾਂ ਹਿੰਦ ਦੀ' ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ?
- (ੲ) 'ਭਾਬੀ ਮੈਨਾ' ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਿਹ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ?
- (ਸ) 'ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖੀਏ' ਪੁਸਤਕ ਕਿਸ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ?
- (ਹ) ਸੰਤ ਕਵੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- (ਕ) ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗ-ਮੰਚ ਦੇ ਜਨਮ ਦਾਤਾ ਕੌਣ ਹਨ?
- (ਖ) 'ਕਣਕ ਦੀ ਬੱਲੀ' ਨਾਟਕ ਕਿਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ?
- (ਗ) ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?
- (ਘ) 'ਮਿੱਤਰ ਪਿਆਰਾ' ਨਾਟਕ ਕਿਸ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ?
- (ਙ) 'ਸਵਾਲ-ਜਵਾਬ' ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਿਹ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ?

11. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ-ਦਾਇਕ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖੋ :

5

- (ੳ) ਕਹਿਣਾ ਸੋਖਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਰਨਾ ਔਖਾ
- (ਅ) ਅੰਤ ਭਲੇ ਦਾ ਭਲਾ

4932/(Set : D)

P. T. O.

(8) **4932/(Set : D)**

12. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਸਿਰਲੇਖ ਸਹਿਤ ਮੁੜ ਲਿਖੋ : 5

ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਮਵਰ ਸਿਪਾਹੀ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣਾ ਤਨ ਮਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਸੰਘਰਸ਼ਤ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਇਆ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ, ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਮੌਤਾਂ ਅਤੇ ਉਤਰਾਵਾਂ ਚੜ੍ਹਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਗੱਲ ਦੇ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਸਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਸਾਥੀ ਜੇਲ੍ਹ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬੱਚ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਅਜਿਹੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਲਈ ਜੁੱਟ ਜਾਣ। ਫਰਵਰੀ 1931 ਦੇ ਆਪਣੇ ਖੱਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਿਆ ਹੋਇਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈਨਿਨ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

4932/(Set : D)